

Tổ chức Room to Read và những đóng góp cho phát triển thói quen đọc và văn hóa đọc

Room to Read (RtR) là một tổ chức phi chính phủ hoạt động trong lĩnh vực giáo dục có mặt tại 16 quốc gia. RtR hợp tác với chính quyền, cộng đồng địa phương và các tổ chức đối tác giúp học sinh tiểu học trở thành người đọc độc lập và giúp nữ sinh hoàn thành chương trình trung học phổ thông và được trang bị kỹ năng sống cần thiết để quyết định những vấn đề quan trọng trong cuộc sống. Tại Việt Nam, RtR có mặt từ năm 2001 với hai chương trình chính là Chương trình hỗ trợ phát triển ngôn ngữ cho học sinh tiểu học và Chương trình hỗ trợ giáo dục nữ sinh, hoạt động trên 34 tỉnh thành.

Chương trình thư viện của RtR có mục tiêu là giúp trẻ em phát triển thói quen đọc, cùng với việc phát triển kỹ năng đọc để trở thành người đọc độc lập. Thiết kế chương trình dựa trên lý thuyết về sự thay đổi trong đó có 6 yếu tố có tính liên kết chặt chẽ, đó là (1) môi trường đọc, (2) tài liệu đọc, (3) thời gian đọc, (4) nâng cao năng lực cho đối tác, (5) huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng, và (6) nghiên cứu, giám sát và lượng giá. Trong đó môi trường đọc, tài liệu đọc, và thời gian đọc là những yếu tố cần thiết tác động trực tiếp đến việc phát triển thói quen đọc; nâng cao năng lực cho đối tác, huy động sự tham gia của gia đình và cộng đồng, nghiên cứu, giám sát và lượng giá là những yếu tố hỗ trợ để đảm bảo đạt mục tiêu và tính bền vững của chương trình.

RtR hợp tác với địa phương để xây mới và cải tạo phòng học thành thư viện, sau đó cung cấp trang thiết bị an toàn, thân thiện, phù hợp với học sinh tiểu học như bàn, ghế, kệ sách mở, tài liệu giáo dục,... Môi trường đọc hướng đến đảm bảo cả yếu tố vật chất và thái độ phục vụ tất cả học sinh, giúp các em cảm thấy an toàn, thoải mái khi đến thư viện. Tới thời điểm hiện tại, RtR đã hợp tác thiết lập được 1.522 thư viện tại Việt Nam.

RtR dựa trên các tiêu chí để phân loại sách theo 6 trình độ đọc và được mã hóa bằng các mã màu và trưng bày trên các kệ tương ứng. Học sinh được giáo viên và nhân viên thư viện hướng dẫn cách tìm sách phù hợp. RtR cũng có hợp phần xuất bản sách- xuất bản những tựa sách cho học sinh mới bắt đầu đọc, bù đắp khoảng trống trong thị trường xuất bản sách ở các quốc gia đang phát triển. Tính đến năm 2019, RtR đã cấp phát 461.060 cuốn sách cho các trường tham gia dự án, mỗi học sinh trong các trường được nhận 5 cuốn sách trong thời gian dự án hoạt động, chưa kể sách do RtR xuất bản. Khi triển khai thư viện thân thiện RtR, nhà trường cam kết dành thời gian 1 tiết/tuần/một lớp cho hoạt động tiết đọc thư viện với 4 hoạt động đọc chính và hoạt động mở rộng giúp học sinh có trải nghiệm tích cực với việc đọc sách. Ngoài ra, các em còn được mang sách về nhà, tham gia những hoạt động khuyến đọc khác như ngày đọc sách gia đình, giới thiệu sách mới,... Hiện nay, trung bình mỗi học sinh tại các trường tham gia dự án thư viện thân thiện của RtR đã mượn 18,1 cuốn sách.

Dựa trên mục đích giúp học sinh Việt Nam phát triển thói quen đọc, văn hóa đọc, chương trình thư viện của RtR hiện nay được các địa phương chủ động nhân rộng toàn phần hoặc một số hoạt động trên tất cả các tỉnh thành và được Bộ Giáo dục và Đào tạo ghi nhận là một mô hình phù hợp cho cấp tiểu học.

VTV

Nguồn: <http://vuthuvien.bvhttdl.gov.vn>